

Consiliul Național al Audiovizualului

DECIZIE nr. 195 din 24 aprilie 2012

privind principiile și regulile de desfășurare, prin intermediul posturilor de radio și de televiziune, a campaniei electorale din anul 2012 pentru alegerea autorităților administrației publice locale

Având în vedere dubla calitate a Consiliului Național al Audiovizualului de garant al interesului public și de autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor de programe audiovizuale,

conform dispozițiilor art. 61-75 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 17 alin. (1) lit. d) pct. 11 și ale art. 26¹ din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea audiovizualului,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă prezenta decizie:

Art.1 – (1) Campania electorală la posturile de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, a partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și a candidaților independenți, denumiți în continuare competitori electorali, începe vineri, 11 mai 2012, și se încheie în ziua de joi, 7 iunie 2012, ora 24.00.

(2) Radiodifuzorii care vor reflecta campania electorală, ca urmare a solicitărilor primite de la competitorii electorali, potrivit art. 65 alin. (6) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a completa și transmite la CNA, până cel mai târziu la data de 9 mai 2012, informațiile prevăzute în Anexa 1, care face partea integrantă din prezenta decizie.

(3) Lista radiodifuzorilor care au notificat CNA intenția de reflectare a campaniei electorale, în condițiile prevăzute la alin. (2), va fi comunicată public pe pagina de Internet a CNA.

Art. 2 - Campania electorală reflectată prin intermediul posturilor de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, publice și private, trebuie să servească următoarelor interese generale:

a) ale electoratului, de a primi informații corecte, astfel încât să poată vota în cunoștință de cauză;

b) ale competitorilor electorali de a se face cunoscuți și de a-și prezenta platformele, programele politice și ofertele electorale;

c) ale radiodifuzorilor, de a-și exercita drepturile și responsabilitățile care decurg din profesiunea de jurnalist.

Art. 3 - Radiodifuzorii publici și privați sunt obligați să asigure desfășurarea unei campanii electorale echitabile, echilibrate și corecte pentru toți competitorii electorali, respectând următoarele principii:

- a) *echitate* - toți candidații trebuie să aibă posibilitatea de a se face cunoscuți electoratului;
- b) *echilibru* în prezentarea activităților de campanie ale competitorilor electorali;
- c) *corectitudine* – toți competitorii electorali să beneficieze de un tratament obiectiv și echidistant.

Art. 4 – (1) Competitorii electorali au acces gratuit la posturile publice și private de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, în condițiile art. 65-67 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În perioada campaniei electorale, candidații și reprezentanții competitorilor electorali pot să participe numai la emisiunile electorale și de dezbateri electorale.

(3) În perioada campaniei electorale, radiodifuzorii nu pot difuza emisiuni produse, realizate sau moderate de candidați și de reprezentanți ai competitorilor electorali și nici spoturi publicitare comerciale în care apar candidați sau reprezentanți ai competitorilor electorali.

(4) Este interzisă vânzarea de timp de antenă sau de spații de emisie pentru competitorii electorali în scopul participării la emisiunile electorale și de dezbateri electorale sau în vederea prezentării activităților de campanie electorală în emisiunile informative.

Art. 5 - (1) În timpul campaniei electorale, informațiile privind sistemul electoral, tehnica votării, calendarul campaniei electorale, programele politice, opiniile și mesajele cu conținut electoral trebuie să fie prezentate exclusiv în următoarele tipuri de emisiuni:

a) *emisiuni informative* - în care pot fi difuzate informații privind sistemul electoral, tehnica votării și activitățile de campanie ale competitorilor electorali; în acest scop durata programată a emisiunii informative poate fi mărită cu cel mult 15 minute;

b) *emisiuni electorale* - în care candidații își pot prezenta programele politice și activitățile de campanie electorală;

c) *dezbateri electorale* - în care competitorii electorali, susținătorii sau reprezentanții acestora, precum și jurnaliștii, analiștii și alți invitați pun în discuție programele electorale și teme de interes public privind campania electorală.

(2) Emisiunile dedicate campaniei electorale, spoturile publicitare electorale și emisiunile informative care prezintă activitățile de campanie ale candidaților pot fi difuzate numai în zilele de luni, marți, miercuri, joi și vineri. Emisiunile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) vor fi marcate ca atare, la începutul emisiunii, respectiv „*emisiune electorală*” sau, după caz, „*dezbateri electorale*”.

(3) În cadrul emisiunilor care au caracter electoral este interzisă combinarea de culori, semne grafice sau sunete care să evoce simbolurile naționale ale României ori ale altui stat.

(4) Radiodifuzorii sunt obligați să precizeze calitatea în care se exprimă persoanele invitate în emisiuni, cum ar fi cea de candidat, susținător sau reprezentant al candidatului ori al unui partid politic, alianță politică, alianță electorală, jurnalist, analist sau de consultant politic.

(5) Emisiunile electorale pot fi realizate în direct sau pot fi înregistrate și difuzate ca atare.

Art. 6 – (1) Radiodifuzorii publici și privați pot difuza spoturi publicitare electorale numai în cadrul emisiunilor electorale și de dezbateri electorale. Spoturile electorale se

difuzează gratuit și nu constituie comunicare comercială audiovizuală, în sensul dispozițiilor art. 1 alin. (1) pct.15 din Legea audiovizualului.

(2) Spoturile publicitare electorale nu pot avea o durată mai mare de 30 de secunde și trebuie să fie asumate în mod explicit de competitorii electorali. Radiodifuzorii au obligația să asigure identificarea spoturilor electorale, astfel încât publicul să fie informat cu privire la competitorul electoral al cărui mesaj este difuzat.

(3) Spoturile publicitare electorale se difuzează în calupuri separate și marcate ca atare. În cadrul emisiunii electorale, în spațiul alocat unui competitor electoral nu pot fi inserate spoturi electorale ale altor competitori electorali. În cadrul emisiunilor de dezbateri electorale se pot difuza numai spoturile electorale ale competitorilor prezenți în emisiunile respective.

(4) Conținutul spoturilor electorale trebuie să respecte următoarele cerințe:

a) să nu pună în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor;

b) să nu facă afirmații care pot aduce atingere demnității umane sau moralei publice;

c) să nu incite la ură sau discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie.

Art. 7 - (1) Emisiunile informative se supun obligației de obiectivitate, echitate și de informare corectă a publicului.

(2) În emisiunile informative, prezentarea activităților de campanie va fi realizată exclusiv de către radiodifuzori. Este interzisă difuzarea de materiale în legătură cu activitățile de campanie, realizate sau puse la dispoziția radiodifuzorilor de către competitorii electorali, precum și difuzarea de interviuri acordate de către candidați sau competitori electorali.

(3) Candidații care dețin funcții publice pot apărea în emisiunile informative numai în probleme de strictă actualitate legate de exercitarea funcției lor; în aceste situații radiodifuzorii au obligația să asigure echidistanța și pluralismul de opinii.

Art. 8 - (1) Emisiunile electorale și emisiunile de dezbateri electorale trebuie să asigure tuturor competitorilor electorali condiții egale în ceea ce privește libertatea de exprimare, pluralismul opiniilor și echidistanța.

(2) În cadrul emisiunilor electorale și al emisiunilor de dezbateri electorale competitorii electorali și, după caz, participanții, au următoarele obligații:

a) să nu pună în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor;

b) să nu facă afirmații care pot aduce atingere demnității umane sau moralei publice;

c) să probeze eventualele acuzații cu incidență penală sau morală aduse unui alt candidat sau reprezentant al competitorilor electorali;

d) să nu incite la ură sau discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie.

Art. 9 - Realizatorii și moderatorii emisiunilor electorale și a celor de dezbateri electorale au următoarele obligații:

a) să fie imparțiali;

b) să asigure echilibrul necesar desfășurării emisiunii, oferind fiecărui candidat participant la discuții posibilitatea de prezentare a opiniilor sale;

c) să formuleze clar întrebările, fără a fi tendențioase sau părtinitoare și să manifeste un comportament civilizată în relația cu candidații;

d) să asigure menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite;

e) să solicite dovezi explicite atunci când participanții aduc acuzații cu incidență penală sau morală unor contracandidați.

f) să intervină atunci când, prin comportamente sau exprimări, participanții la emisiuni pun în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor, fac afirmații care pot aduce atingere demnității umane sau moralei publice, nu probează eventualele acuzații cu incidență penală sau morală aduse unui alt candidat sau reprezentant al unui competitor electoral, incită la ură sau discriminare pe considerente de rasă, etnie, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală; în cazul în care invitații nu se conformează solicitărilor, moderatorul poate decide întreruperea microfonului acestuia sau oprirea emisiunii, după caz.

Art. 10 - (1) În cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:

a) denumirea instituției care a realizat sondajul;

b) data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;

c) dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;

d) cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.

(2) Televotul sau anchetele făcute pe stradă, în rândul electoratului, nu trebuie să fie prezentate ca reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.

Art. 11 - (1) Candidații și partidele politice ale căror drepturi sau interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program electoral a unor fapte neadevărate beneficiază de drept la replică.

(2) Candidații și partidele politice ale căror drepturi sau interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program electoral a unor informații inexacte beneficiază de drept la rectificare.

(3) Radiodifuzorii au următoarele obligații privind dreptul la replică și rectificare:

a) să decidă acordarea sau neacordarea dreptului solicitat în cel mult 24 de ore de la primirea unei solicitări formulate în scris; în situația în care solicitarea se referă la o emisiune difuzată în ultima zi de campanie electorală, decizia trebuie luată în cel mult 12 ore de la primirea solicitării;

b) să comunice solicitantului, în termenele prevăzute la lit. a), telefonic și/sau în scris, decizia luată; în cazul neacordării dreptului solicitat, motivele trebuie să fie comunicate solicitantului și Consiliului Național al Audiovizualului;

c) să difuzeze, în cazul în care decide acordarea dreptului solicitat, rectificarea sau replica în cel mult 48 de ore de la primirea solicitării; în situația în care emisiunea care face obiectul sesizării a fost difuzată în ultima zi de campanie electorală, rectificarea sau replica se difuzează în preziua votării;

d) să difuzeze, în cazul în care Consiliul Național al Audiovizualului dă câștig de cauză solicitantului, replica sau rectificarea în termenul și în condițiile comunicate radiodifuzorului.

(4) În preziua votării, radiodifuzorii trebuie să prevadă în program, imediat după emisiunea informativă de seară, un spațiu de emisie pentru difuzarea rectificărilor și a replicilor ca urmare a sesizărilor care se referă la emisiunile difuzate în ultima zi de campanie.

Art. 12 - Cu 48 de ore înainte de ziua votării sunt interzise:

- a) prezentarea de sondaje de opinie sau difuzarea de spoturi de publicitate electorală;
- b) invitarea sau prezentarea în emisiuni și dezbateri electorale a candidaților și a reprezentanților competitorilor electorali, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 11 alin. (4);
- c) comentarii privind desfășurarea campaniei electorale, precum și cele privind competitorii electorali.

Art. 13 - În ziua votării sunt interzise:

- a) prezentarea de sondaje realizate la ieșirea de la urne, înainte de închiderea votării;
- b) comentarii referitoare la competitorii electorali;
- c) îndemnuri de a vota sau de a nu vota un candidat ori candidaturile depuse de competitorii electorali.

Art. 14 – (1) Radiodifuzorii vor asigura înregistrarea emisiunilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) - c) și a spoturilor publicitare electorale în condițiile stabilite în Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 412/2007 privind obligațiile ce revin radiodifuzorilor la înregistrarea programelor de radio și de televiziune.

(2) Înregistrările prevăzute la alin.(1) vor fi păstrate timp de 30 de zile după comunicarea oficială a rezultatelor alegerilor și vor fi puse la dispoziția Consiliului Național al Audiovizualului, la cererea acestuia.

Art. 15 - (1) Nerespectarea dispozițiilor art. 61-74 din Legea nr. 67/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a dispozițiilor Legii Audiovizualului și ale Deciziei CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu completările ulterioare, precum și nerespectarea dispozițiilor prezentei decizii atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de Legea Audiovizualului nr.504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Faptele se constată și sancțiunile se aplică de Consiliul Național al Audiovizualului, care se autosesizează sau poate fi sesizat de către cei interesați.

ART. 16 - Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele

Consiliului Național al Audiovizualului,

Răsvan Popescu